

De ((C)hief L)egal (O))fficer

**Over het borgen van de juridische
kwaliteit binnen het Rijk**

**Nederlandse
School voor
Openbaar
Bestuur**

Caspar van den Berg
Laura Schröer
Corwin de Wolff
Martin Schulz

**rijksuniversiteit
 groningen**
campus fryslân

Prof. dr. Caspar van den Berg

is hoogleraar bestuurskunde, aan de Rijksuniversiteit Groningen op de leerstoel Global en Local Governance, en aan de Universiteit Leiden op de bijzondere leerstoel Transities in de Publieke Sector, gefinancierd door het CAOP. Daarnaast is hij lid van de Raad voor het Openbaar Bestuur en decaan van de Leergang Metropool bij de NSOB.

Laura Schröer MSc

is als onderzoeker en opleidingsmanager verbonden aan de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) en betrokken bij diverse onderzoeks- en opleidingstrajecten.

Corwin de Wolff MSc

is als onderzoeksmedewerker verbonden aan de Faculteit Campus Fryslân van de Rijksuniversiteit Groningen, binnen het departement Global en Local Governance.

Dr. Martin Schulz

is co-decaan van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) en adjunct-directeur van de NSOB Denktank.

Inhoudsopgave

Kernpunten van dit essay → 4

- 1. Een nieuwe ..., wat eigenlijk? → 7**
 - 1.1 Gemunt: de Chief Legal Officer → 7
 - 1.2 What's in a name? → 9
 - 1.3 Dit essay: wat een Chief Legal Officer zou kunnen zijn en doen → 10

- 2. Tussen bedrijf en overheid → 13**
 - 2.1 Op gespannen voet → 13
 - 2.2 Wezenlijk verschillend → 15

- 3. De 'Chief' zijn → 17**
 - 3.1 Rol of functie → 17
 - 3.2 Staf of lijn → 19
 - 3.3 Prestatie of inspanning → 21
 - 3.4 Startpunt voor gesprek → 22

- 4. Over 'legal' gaan → 24**
 - 4.1 Alleen recht of ook beleid → 24
 - 4.2 Verantwoordelijkheid voor alleen de binnen- of ook de buitendienst → 27
 - 4.3 Strijd tussen juridische waarden en financiële waarden → 27
 - 4.4 Denkraam voor gesprek → 30

- 5. In de context van 'officer' → 31**
 - 5.1 Ambtelijke of politieke verantwoordelijkheid → 31
 - 5.2 Tegenspreken of onmogelijk maken → 32
 - 5.3 Middelen en instrumenten voor instrumentalisatie en waarborg → 34
 - 5.4 Denkraam voor gesprek → 36

6. Het gesprek aangaan → 37

- 6.1 Verschil als uitgangspunt → 37
- 6.2 Mengvormen van twee uitersten → 40

7. Om de rechtsstatelijkheid van de rijksdienst → 43

- 7.1 De Chief Legal Officer: mythe van facetcontrole → 43
- 7.2 Overdenking: een problematische vermenging van modellen? → 44
- 7.3 Bestuurscultuur: een rijksbrede verantwoordelijkheid → 46

Geraadpleegde bronnen → 50

COLOFON

© 2021

ISBN NUMMER

978-90-831920-8-6

ONTWERP

Ontwerpwerk, Den Haag

**rijksuniversiteit
groningen**

campus fryslân

www.rug.nl/cf/

Over de RUG/Campus Fryslân

Rijksuniversiteit Groningen/Campus Fryslân is een unieke faculteit gevestigd in Leeuwarden. De faculteit richt zich op de multidisciplinaire bestudering van wetenschappelijke vraagstukken samenhangend met maatschappelijke en economische thema's die als relevant zijn bestempeld voor de Friese regio. Dit geeft internationale studenten, PhD's en gerenommeerde onderzoekers de mogelijkheid om wetenschappelijke kwesties te benaderen vanuit verschillende perspectieven. Als faculteit zijn we altijd op zoek naar het vinden van lokale oplossingen voor wereldwijde uitdagingen.

**Nederlandse
School voor
Openbaar
Bestuur**

www.nsob.nl

Over NSOB

De Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) is een hoogwaardig onderwijs- en onderzoeksinstituut in het hart van de hofstad. Binnen dit instituut worden wetenschappelijke kennis over en praktijkervaring met het Nederlandse openbaar bestuur met elkaar verbonden. De NSOB organiseert opleidingen, publieke debatten en verzorgt wetenschappelijke en professionele publicaties.